

[Priskuranter]; [Bruksanvisningar] - 4

Eskilstuna mekaniska verkstad

Vardagstryck Affärstryck 1800-tal 8:o

PRIS-COURANT

ESKILSTUNA MEKANISKA VERKSTADS

tillverkningar

af

MACHINER OCH REDSKAP

för

Landtbruk och Häringar.

ÅNGMACHINER.

- 1) **Stationära Ångmaskiner** tillverkas af olika storlek för alla förekommande behof. Pris per hästkraft i förhållande till konstruktion och beskaflenhet.
- 2) **Transportabla** eller s. k. **Locomobiler**, patenterade och prisbelönda, på hjul af gjutjern, försedda med grofva påkrympta hjulringar af smidt jern.

Till dessa Locomobiler kan allt slags brännmateriel begagnas, såsom stenköl, cokes, ved, bränntorf, sågaffall, spånor m. m., och rekommenderas isynnerhet, såsom ett särdeles billigt och tjenligt bränsle, tall- och grankottar, der sådana kunna anskaffas, i blandning med annat brännmateriel. Då en eller annan skyffel sådana kottar inkastas i eldstaden, tyllas derigenom de öppningar och tomrum, som eljest uppkomma, synnerligen i hörnen af eldstaden, hvarigenom inströmmande af för stor luftmängd och deraf följande afkylning förekommes. Då stenköl eller

cokes användes, verkar ifrågavarande blandning med kottar fördelaktigt derigenom, att desamma förhindra sammangyttring af kolen, på samma gång de bidraga till ökad värmeutveckling. I blandning med cokes och stenkolsstybb drifves vid verkstaden en Locomobil, såsom auxiliär-machin, för öfrigt nästan uteslutande med tall- och grankottar, och är priset å sådana härstädes 20 å 25 öre per tunna.

Vidkommande bränsleåtgången kan densamma, såsom i allmänhet beroende af brännmaterielets olika beskaffenhet och den kraft machinen skall utöfva, ej med noggranhet bestämmas, men är ungefärligen angifven i nedanstående tabell.

Locomobilpannan, förfärdigad af svensk plåt af Surahammars bruks utmärkta tillverkning, är försedd med flera, än å utländska vanligen förekommande, s. k. manhålsöppningar och läns-skruvvar, hvarigenom dess inre delar äro lätt åtkomliga för rengöring och bortskaffande af sediment, som bildas af orent vatten.

Locomobilerna äro till sin beskaffenhet för öfrigt af enkel och stark konstruktion samt lätta att transportera och sköta, hvilket sednare äfven bevisas deraf, att till de 130 dylika maskiner af olika storlek, som härstädes blifvit tillverkade, inga examinerade maskinister, utan endast för tillfället inöfvade arbetare, såsom skötare, användas.

Vid särskild requisition anbringas följande för arbetsbesparing m. m. konstruerade inrättningar, som å utländska Locomobiler helt och hållet saknas, nemligen:

- 1) **Patenterad Gnistersläcknings-apparat**, som, der Locomobilen begagnas vid logar och ladugårdsbyggnader, fullkomligt betryggar för all eldfara genom gnistor.
- 2) **Bränslebesparande Vattenvärmnings-apparat**, så beskaffad, att vattnet, innan detsamma medelst maskinens matarepump införes i pannan, under loppet

Pris å Locomobiler.

	4 Hkr.	6 Hkr.	8 Hkr.	10 Hkr.	12 Hkr.	16 Hkr.	18 Hkr.	20 Hkr.
Då machinen är försedd med förutnämnda särskilda inrättningar, eller Gnisterstäckare, Vattenämningsapparat och Handmarerump. . . Rmt Rdr	2,900	3,600	4,200	4,900	5,800	7,600	8,350	9,200
Då machinen är lika med de utländska Locomobilerna, eller för öfrigt komplett och försedd med dragverk, samt tillbehör af tubrensare, eldspet, eldraka, skruvtycklar, ojekannor och reservglasarör, men saknar de apparater, som i otyransående pris äro upptagna.	2,500	3,250	3,750	4,450	5,350			
Konsumtion af $\frac{1}{2}$ stenkol pr timma vid 60 $\frac{1}{2}$ ångtryck circa.	30	40	56	70	86			
Dito af kubikot vatten pr timma vid 60 $\frac{1}{2}$ ångtryck circa.	3	4	5,5	7	8,5	12	90	85
Högsta antal hvar pr minut	140	130	120	110	100	95	90	85
Svänghulets diameter i fot.	3,8	4,5	5,5	5,5	5,66	6	6	6
Dito bredd i verkm	5,5	5,75	6,6	6,5	7			
Vigt af Locomobilen med tillbehör i centner.	50	60	70	82	110	185	205	230

Annmärkning. 16, 18 & 20 hästars Locomobiler äro försedda med trenne svänghjul, ett på hvarje ända af machinaxeln, hvilka båda ären fjera såsom renhjul, emedan en dragren ej förmår öfverföra drifkraften till lasten. Dessa Locomobiler äro af symmetrigen starka dimensioner, och äro försedda med stora eldstäder, så att de utslutande kunna eldas med sågsåpn och sågaffäll. Gnisterstäckare och skorstenar äro äfven af stora dimensioner och tjock jernplåt, beräknade likasom machinerna, för långvarigt bestånd.

Önskas å de mindre Locomobilerna renhjul af större eller mindre diameter å mossatt ända af machinaxeln, hvarst svänghulet är anbragt, betalas sådant särskildt.

I och för uppsättningen, som på några få dagar är verkställt, lemnas från verkstaden vid ordres en skicklig machinist, som på samma gång äfven inöfvar den person, som är afsedd att sköta machinen, mot fri resa och vivre samt Rdr Rmt i afönning pr dag.

TRÖSKVERK

med Halmskakare och Rensverk.

1) **Transportabla Tröskverk**, på hjul af gjutjern med smidda påkrympta hjulringar, liksom å Locomobilerna, tillverkas af 3:ne storlekar.

a) **Större** efter Clayton, Shuttleworts & Comp. i Lincoln prisbelönta modell med slagtonna af 4 fot 6 tums längd, att drifvas af 8 å 10 hästars Locomobil.

Pris komplett med dragverk, Rdr Rmt **1,800**: —

b) **Något mindre** i likhet med förenämnde större sort och med slagtonna af 4 fot 6 tums längd, att drifvas af 6 å 8 hästars Locomobil.

Pris komplett med dragverk, Rdr Rmt **1,600**: —

c) **Mindre**, äfven i likhet med förenämnde sort och med slagtonna af 3 fot 8 tums längd, att drifvas af 4 å 6 hästars Locomobil.

Pris komplett med dragverk, Rdr Rmt **1,500**: —

2) **Stationära Tröskverk** tillverkas endast af en bestämmd storlek och samma konstruktion, som större transportabla Tröskverk.

Det sammansatta verket anbringas å en särskild stol af trä, som till höjd bestämmes efter lokala förhållanden, och då verket transporteras från verkstaden, förses detsamma med provisionellt hjulunderrede, som af reqvirenten efter begagnande återsändes.

Pris komplett Rdr Rmt.

SÅGVERK

1) **Ramsågverk.**

Allt machineri af smidt och gjutet jern, samt metaller, smidd axel, svänghjul och remhjul (sågblad och remmar ej inberäknade) till sågverk med enkel ram af jern för 8 å 10 blad, förnämligast konstrueradt att drifvas af 8, 10 å 12 hästars Locomobil Rdr Rmt

Machineri till dubbel Kantsåg jemte axel-ledning

Rdr Rmt

Dito till enkel dito Rdr Rmt

2) Patenterade Cirkulärsågverk af ny konstruktion med sågbord af 26 fots längd för sågning af 24 fots långa block, och Cirkulärsågblad af 4 fots diameter

Rdr Rmt **550**: —

4 fots Sågblad af Engelskt gjutstål Rdr Rmt **150**: —

Dessa Sågverk, hvaraf ett större antal redan blifvit tillverkade, äro synnerligen billiga och ändamålsenliga för husbehofsågning, alldenstund ej allenast plank och bräder, utan äfven allt slags byggnadsvirke af gröfre och finare dimensioner dermed kan försågas af till och med 40 fots längd, då en extra kostnad af 3 Rdr Rmt pr fot för sågbordets förlängning utöfver 26 fots längd tillkommer.

Till öfverbyggnad erfordras endast ett enkelt skjul, och kan verket, då Locomobil användes som drifkraft, äfven med lätthet förflyttas för afverkning på olika ställen.

Kantning verkställes sålunda, att sågblocket först skäres på 3 sidor, samt derefter genomsågas till plank eller bräder.

Då, för större skogs afverkning, två eller flere dylika Sågverk drifvas af samma Locomobil eller annan dragkraft, måste särskild drifaxel med nödigt antal lager och remhjul, samt drif- och nollskifvor, anbringas, hvarför kostnaden beräknas efter sågverkets storlek.

Ritning å allt träarbete lemnas kostnadsfritt.

Qvarnverk, äfvenså konstruerade för Locomobil, att drifvas medelst rem.

Machineri dertill för ett par 8 å 9 quarters stenar jemte axel-ledning men utan stenar och rem

Rdr Rmt **375**: —

Dito för två par dito dito „ „ **750**: —

Ångpannor af olika konstruktion och dimensioner af Surahammars plåt, tillverkas för alla föiekommande behof.

Pris pr Centner Rdr Rmt **25** å **40**.

Axelledningar af smidt jern till Tröskverk m. fl. inrättningar. Pris i förhållande till olika längd, antal lager och föreningsmuffar.

Skalmachiner för Hvete och Korn. Pris komplett med stol och sten Rdr Rmt **525**: —

Maltvalsverk eller kross med svänghjul och remhjul att drivas med vatten- eller ångkraft, Rdr Rmt **300**: —

Krossverk för Potatis „ „

Grynkrossnings-machiner, patenterade och prisbelönta, med föreningsaxel, lager, muff och remskifva

Rdr Rmt **100**: —

Hastighet: 800 å 1,000 hvarf pr minut. Afverking: 10 å 12 lisp. Gryn pr timma.

Kolqvarn för destillationsverk Rdr Rmt

Hackelsemachin, prisbelönt, för skärning af 8 olika längder hackelse.

Pris, med vef att drivas af handkraft,

Rdr Rmt **95**: —

„ med föreningsaxel, lager och remhjul att drivas af vatten- eller ångkraft, Rdr Rmt **130**: —

Rofskärningsmachin, transportabel, pris „ „ **38**: —

Machinmangel af ny konstruktion, med träställning och ekbord Rdr Rmt

Dito utan träställning „ „

Krossningsmachin för oljkakor „ „ **50**: —

Weston's Differentialblock för lyftning af tyngder från 100 till 10,000 skålp.

Pris utan ketting Rdr Rmt **35 å 150**.

Slipstens-stol af jern, transportabel, med vattenho jemte axel och vef Rdr Rmt **50**: —

Dito med remhjul „ „ **58**: —

PUMPAR, Theofron Bobergs patent, prisbelönta, för uppföring af vatten från större eller mindre djup till den tryckhöjd, som kan ifrågakomma.

- 1) **Sug- och Tryckpump** af gjutet jern med samman-
gjutna lagerstolar, kanna, dubbelvef, svänghjul och
remhjul, att drifvas af vatten- eller machinkraft.
Cylinderns diameter = 6 tum, slag = 8 tum. Gifver
för hvarje slag 1 kanna.

Pris Rdr Rmt **200**: —

Obs. Denna pump är äfven särdeles tjenlig för
uppföring af mäsik vid brännerier.

- 2) **Dito dito** med s. k. plunsch af jern, i stället för
vanlig kanna, att drifvas af hand- eller annan kraft.
Diameter = 5 tum, slag = 6 tum. Gifver för hvarje
slag 0,55 kanna.

Pris Rdr Rmt **175**: —

Dito dito med plunsch af metall „ „ **200**: —

- 3) **Dito dito** med plunsch af jern. Diameter = 4 tum,
slag = 6 tum. Gifver för hvarje slag 0,34 kanna.

Pris Rdr Rmt **145**: —

Dito dito med plunsch af metall „ „ **165**: —

- 4) **Dito dito** med kanna. Diameter = 3,5 tum, slag
= 6 tum. Gifver för hvarje slag 0,26 kanna.

Pris Rdr Rmt **90**: —

- 5) **Dito dito** med kanna. Diameter = 3 tum, slag,
= 6 tum. Gifver för hvarje slag 0,2 kanna.

Pris Rdr Rmt **85**: —

- 6) **Dito dito** med kanna, försedd med s. k. pumpbalans
att drifvas af handkraft. Diameter = 3 tum, slag
= 5,5 tum. Gifver för hvarje slag 0,2 kanna.

Pris Rdr Rmt **60**: —

Obs. Denna sistnämnda är förnämligast afsedd för
matning af ångpannor till ångmachiner och
brännerier m. m.

N:ris 3, 4 & 5 äro försedde med svänghjul
och vefstapp att drifvas för hand, men kunna
äfvén förses med remhjul.

7) Frostfri Trädgårds- och Drag-pump (Patent American Pump), att anbringas å en plank, motsvarande brunnens djup, och hvarvid äfven tryckröret fästas.

Pris utan rör Rdr Rmt

8) Dubbelt verkande Pump af ny konstruktion. Denna pump utmärker sig för billigt pris, enkelhet, lättgående och uthållighet samt isynnerhet stor effekt. Som den är försedd med Luftklockor, kan den med fördel äfven användas såsom mindre brandspruta. Genom lossning endast af 2:ne muttrar, äro alla ventiler tillgängliga, och är densamma tillika så konstruerad, att genom omflyttning af en bult, uppfordring till stegrad höjd, ehuru med motsvarande minskning af uppfordrad vattenquantitet, kan åstadkommas, Diameter = 3 tum, slag = 6—7,5—9 tum.

Pris Rdr Rmt

Uppfordringsmachin (Snäckhjul), för länsning af fräsk och vattensjuk mark, af olika dimensioner i förhållande till den höjd, hvartill vattnet skall uppfordras.

Effekten af denna inrättning, den bästa af hitintills kända, för länsning af större fält, der vattnet måste uppfordras från 1 till 7 fots höjd, är större än med något annat uppfordringsverk. Å allt träarbete lemnas fullständig ritning.

Centrifugalpump för samma ändamål, som ofvannämnda, och tjenlig, då större uppfordringshöjd förekommer. Pris i förhållande till olika dimensioner.

Pumpverk med eller utan hästvandring för uppfordring af vatten till boningshus, stall, ladugårdar m. m. Pris i förhållande till olika dimensioner.

Gjutna rör till vattenledningar,

af 3 tums	invändig diameter	per fot	1: 25.
„ 2,5 „	dito dito	„ „	1: —
„ 2,25 „	dito dito	„ „	90.

GJUTGODS.

Gjutgods af alla inom Industrien förekommande slag och af olika hårdhetsgrader, allt efter olika behof.

Kokugnar med kokkärl, af flere olika storlekar.

Strykugnar med Strykjern.

Kaminer, m. m.

Anmärkning.

Som Verkstaden eger en stor och dyrbar samling af alla slags modeller å Kuggghjul, Remhjul, Svänghjul, Lager, m. m., så kunna reqvirenter utan större modellkostnad erhålla sådant gods afgjutet.

För öfrigt tillverkas

Locomotiver.

Ångmudderverk.

Ånghammare.

S. k. Lufthammare för manufakturverk och verkstäder.

Tegelmachiner, efter engelsk modell.

Större Sågverk för ångkraft.

Dito Qvarnverk.

Hydrauliska Pressar af alla förekommande dimensioner.

Lyftkranar och Spel.

Pappersmachiner.

Licermachiner för papp och papper.

Hyfvelmachiner för plank och bräder.

Listhyfvelmachiner.

Benkoknings-Apparater.

Benstampverk af smidt och gjutet jern.

Domkrafter m. fl. för industrien erforderliga **machiner**
och redskap.

Eskilstuna Mekaniska Verkstad i Juli 1868.

THEOFR. MUNKTELL.

I N T Y G .

Undertecknade, Ledamöter i **Direktionen öfver Stockholms Läns Brandstods-Bolag**, som efter anmodan, på egendomen Hesselby vid Stockholm besett en i full gång varande, af Herr Direktören Th. Munktell i Eskilstuna förfärdigad, Locomobil-ångmachin med i skorstenen anbragt gnistersläckare efter dess patenterade uppfinning, få, rörande denna sednare apparat, lemna det intyg, att, såvidt man af ett par timmars noga aktgifvande kan döma, densamma tyckes vara fullt ändamålsenlig, helst, oaktadt sträng eldning och fitig omröring i eldstaden, icke en enda gnista kunde förmärkas framkomma ur skorstenen.

Stockholm den 12 Januari 1859.

Axel Odelberg.

J. A. Zetterberg.

A. von Hofsten.

P. A. Printz.

Då Herr Direktören och Ridd. Th. Munktell önskat mitt yttrande å en af honom tillverkad Locomobil af 10 hästkrafter, får jag, etter att mer än ett år hafva begagnat den, härmed intyga, att den går utmärkt jemnt och väl samt, med bibehållande af femtio grader pression, utan stark eldning kan drifva stora tröskverk med dithörande 2:ne sädesharpor. Den förflyttas här med största lätthet ifrån gård till gård och är, om den skötes rätt och nödig försigtighet iakttages, ej det ringaste eldfarlig, då gnistersläckaren fullkomligt hindrar all antändning

genom skorstenen, äfven i stark blåst. Om säden är gifvande och torr, kunna 10 tunnor i timmen dermed afträskas.

Rinkesta den 28 Oktober 1859.

Th. K. Bohnstedt.

Undertecknad, som denna sommar erhållit ett af Direktören och Riddaren Th. Munktell tillverkad flyttbart Tröskverk, som drifves af en Locomobil om 10 hästkrafter, likaledes tillverkad å Direktör Munktells verkstad, får på begäran upplysa, hvad tröskverket beträffar, att det lemnar föga öfrigt att önska. Verket utmärker sig genom enkelhet, styrka och en hastighet, som gifvit det resultat, att med 50 å 60 \bar{u} :s tryck å Ångmachinen 8 t:r Råg och 10 å 11 t:r Vårsäd i timmen urträskats, hvarvid bör anmärkas att säden lemnats nästa fullkomligt ren. Locomobilen arbetar mycket väl, är lätt skött och har den väsentliga fördelen af att fordra högst litet bränsle och detta sednare af ganska litet kostsam beskaffenhet. Det bränsle jag uteslutande begagnat har bestått af cokes och grankottar, hvaraf för 8 timmars begagnande åtgången utgjort 1 tunna af det förra och 5 tunnor af det sednare.

Engsö den 12 December 1861.

Axel Piper.

Af Herr Direktören och Riddaren Th. Munktell erhöj jag förlidne höst en 8 hästars Locomobil jemte flyttbart Tröskverk; Locomobilen har gått väl, varit lätt skött och fordrat litet bränsle. Tröskverket har, efter fortsatt tröskning, gifvit det resultat, att under 37 timmar 325 tunnor diverse sorter vårsäd afträskades. Säden behöfde efter tröskningen endast genomgå en sorteringsharpa. Såväl Locomobil som Tröskverk synes mig vara af utmärkt beskaffenhet.

Surahammar den 20 December 1861.

W. Zethelius.

Under innevarande år har jag ifrån Direktören och Riddaren Th. Munktells verkstad i Eskilstuna erhållit en Tio hästars Locomobil jemte fast Tröskverk med halm-skakare och enkelt rensverk. Locomobilen är af samma fullkomlighet som utmärker alla dylika ifrån Herr Munktells verkstad och Tröskverket är af en fulländning som hitintills mig veterligt ej egt något motsvarande.

Afverkningen derå har varit omkring 10 tunnor Råg och 15 tunnor Vårsäd pr timme, beräknadt efter längre tids tröskning. För kortare tid kan större quantum af tröskas.

Hagby Säteri den 15 Oktober 1862.

August von Homeijer.

Herr Direktören och Riddaren Th. Munktell har vid Finnåkers Bruk uppsatt ett Sägverk bestående af tvenne Cirkelsågar, som dragas af en 10 hästars Locomobil och som underhålla en oafbruten sågning i det alltid vid den ena Cirkelsågen en stock inriktas då den andra skär.

Sågen lemnar ett vackert och välsågad virke och sönderskär till kantskurna bräder och plank 85 å 100 stockar på dygnet, samt uppfyller i allo det afsedda ändamålet, hvilket jag på begäran får äran meddela.

Kohlsva den 15 Augusti 1864.

Lars Lindberg.

På begäran får jag upplysa att med den Circulair-Såg, dragen af en 8 hästars Locomobil, Herr Direktören och Ridd. Th. Munktell uppsatt vid Ekhults egendom i Östergötland, har 52 stycken 8 alnars långa sågblock pr dygn blifvit fyrskurna till bräder och plank, och genomskär klingan spåret på cirka 1 minut. Till en vid nämnde egendom i år förfärdigad logbyggnad, 100 alnar lång, 25 alnar bred samt 10 alnar hög, har allt virke till olika dimensioner blifvit sågad, och fyrskäres till bjelkar på 10 timmar 20 stycken 18 alnars långa stockar. Hvarje spår genomskäres på 2:ne minuter, ehuru många

stockar i storändan varit $1\frac{1}{2}$ aln. En vanlig kastvedsfamn jemte 1 kvarter olja åtgår för hvarje dag.

Under 3:ne månader har sågningen oupphörligt fortgått och ju mera folket blifvit öfvade, desto bättre resultat har man kunnat komma till; hvarföre jag som disponent på Ekhults egendom, har allt skäl att med nämnde ångverk vara fullt belålen.

Ekhult den 1 September 1864.

Gustaf Banér.

Under sistlidne vinter har ifrån Herr Direktören och Riddaren Th. Munktells Mekaniska Verkstad i Eskilstuna blifvit hitlevererad en 8 hästars Locomobil med Tröskverk, båda flyttbara. Locomobilen är af utmärktaste beskaffenhet och lemnar ingenting öfrigt att önska.

Tröskverket, af ny konstruktion, försedt med halm-skakare och rensverk, är af största fulländning samt har gifvit ett afverkningsresultat af 15 tunnor Vintersäd och 20 tunnor Vårsäd pr timme, då Locomobilen arbetat med 45 \mathcal{E} tryck.

Bäckaskog Kungsgård den 20 Maj 1865.

R. Ekstrand.

ESKILSTUNA,

TRYCKT HOS ANDERS FLODMAN, 1868.